

«TROMSØ» kommer ut hver virkedags formiddag 6 eller 8 sider, lørdag almindelig 12 sider. Bladet koster kr. 3,- kvartalet, kr. 6,- halvåret og kr. 12,- for helåret. Abonnement kan tegnes på poststedene og i vår ekspedisjon.

Tromsø

Løssalg 10 øre

Nummer 167

Mandag 24. juli 1939

42. afdgang

Annonsepriser: Annonsesider 12 øre, første og fjerde side 25 øre, andre tekstsider 18 øre pr. m/m. For reservert plass, for petit- og tabellsats 25 prosent tillegg. Minstепris for annonser kr. 2,-. For eksp. anv. og bill. mrk. kr. 1,-

MÅLSELVDALENS 150-ÅRSDAG

Rundt regnet 15 000 deltagere, strålende vær og glimrende arrangement

I teltby etter teltby overnattet antagelig 5–6000 mennesker. — Lastebiler, busser og tusenvis av syklister i kø på alle veier

150-årsdagen for landnåmet i Målselv igår blev så helt igjen som den kunde bli. Været var strålende, arrangementet var storslått og gikk helt knirkefritt, og de sikkert 15,000 stevnebesøkende bolget den hele dag frem og tilbake som et eneste folkehav på begge sider av Moen i Målselv — mest nedover og forbi broen og bauaen.

Gjestene hadde kommet i en eneste strøm langs alle ferdssråder helt fra fredag, — på båter langs elven, og i hundresvis av rutebiler, busser og personbiler og på tusenvis av sykler.

På herredsgrensen til Målselv var på landeveien reist festporter. Over hele tylket smelte flaggene.

Innlosjeringspørsmålet hadde ikke vært sett i vane i norga. Det var jo så mange som måtte plaseres, og hver ledig plass på Moen og gården i nærheten var captat. Men det var da likevel så altfor mange som ikke på noen måte kunde skaffes hus.

Men det var godt og varmt, og det blev oprettet en rekke nye byer med hus av telduk. Det var telt overalt, på åpne plasser i tett, mellom trærne og midt inne i småkratet. Noe tall er ikke så lett å oppgi, men politimesteren som selv førte oversynet med ordenstjenesten, anslo tallet på teltene til noe over 800, — sikkert, tilføjet han.

De mange komitémedlemmer hadde travle stunder. Det var så meget som skulle sees over og kontrolleres. Intet skulle klikke, hvert lite hjul måtte være på riktig plass. Det er ikke liketil når et så stort program som det som var tilrettelagt skal gjennomgås, særlig da når stevnefolket blir så mange tusen-tallig som på Målselv 150 års jubileum igår.

Men det hele gikk så over all forventning knirkefritt.

Det store forhåndarbeide som var nedlagt var grunnlaget, og et sikkert skjønn i det rette oiblikk gjorde utslaget.

Dagen var helt igjennom vellykket fra saluttskuddene smelle klokken 6 igår morges og til tiddig idagmorges da festlighetene øbet ut.

Allerede lenge før jubileums-gjestene begynte igår før mordag var den vakre Målselv kirke 6 km. nedenfor Moen full til siste plass, og omkring kirken var det så mange mennesker at deltagerne i den fulltegnede lysturen som Tromsø Orkesterforening arrangerte med «Dyreys» blev som en dråpe i havet.

Hundrevis av kirkefolket over var gjestene gjennom heit-taleranlegget ute på kirkebakken.

Innvendig var kirken lev-smykket.

Gudstjenesten blev innledet med et preludium, og så sang koret først «Du Herre som er sterk og stor» og så «Vår Gud, han er så fast en borg».

Fra kordøren talte så sogneprest Tor Tønnesen.

Sogneprest Ola Lynum, Målselvs gamle avholdte prest, holdt prekenen:

— Vi har sunget om huset i det høye nord som idag samler tusen mennesker under sitt tak til fest- og takkegudstjeneste for alt det som grodde i 150 år — det som grodde både i marka og i sjelene. De måtte få det huset, de gamle rydningsmennene. De måtte se og høre at Gud var mellom dem.

Opphuset Hans blev stående der. Igjennom nulevende ætt vil sørge for at det ikke synker i grus.

Men det var ikke om huset jeg ville tale idag, men om dem som kom fra den andre siden av fjellene og sjøen for 150 år siden.

Jeg vet ikke om de først og fremst tenkte på maten, men jeg har en mistanke om at den stod langt fremme i tankene hos dem. De bygde heimer og ryddet jord og fikk åker og eng. Jeg tror dette var det første, og for en stund glemte de maten til åndelig metting. Det var folk som sekte husrum for sig og sine på jorden, og dessuten gikk det ordet da som nu, at kristendommen er til for de vanmekte. Og det er sant at Kristus holder på de vanmekte. Han kom for å hjelpe, og de som trenger hjelpe er jo de svake. Men bureisningsfolket fra 150 år siden var ikke vike. Det var verdifulle mennesker. Det var noe annet å være bureisningsmann dengang enn nu når alt blir lagt til rette for dem. De hadde tro på sin egen makt.

Er det i grunnen ikke slik vi alle tar til med livet? Vi flører når det kommer en og sier, at gir du dig til Gud så høster du rike frukter og du skal få kjenna at det er salig å være Guds barn. Den unge rydningsmannen svarer at «oreøbig trenger han ikke fagre ord, men ku og redslap». Men hvad kunde Kristus si til slik tale: Ta dere iakt for «aisær-surdeigen».

Men til slutt satt da rydningsmennene på gårdene og lengtet etter samfund både med Gud og mennesker.

Biskop Berggrav forteller, at da han spurte et lite barn om hva menigheten var for noe, ble svaret at det er dem som hjelper hverandre til å bygge Guds rike i sitt hjerte.

De gamle rydningsmenn slo seg sammen og bygget et Guds hus. Det gikk som en sang.

Der hentet de bot for de tungeste savn og krefter til vandrings meie, der fanget de freden i Jesu navn for medig de lukket sitt øie.

Og så gikk det mange år, og nye etter kom Samholdet holdt på å gå i stykker. Det gikk ut over bygdesamfundet og gudsamfundet med.

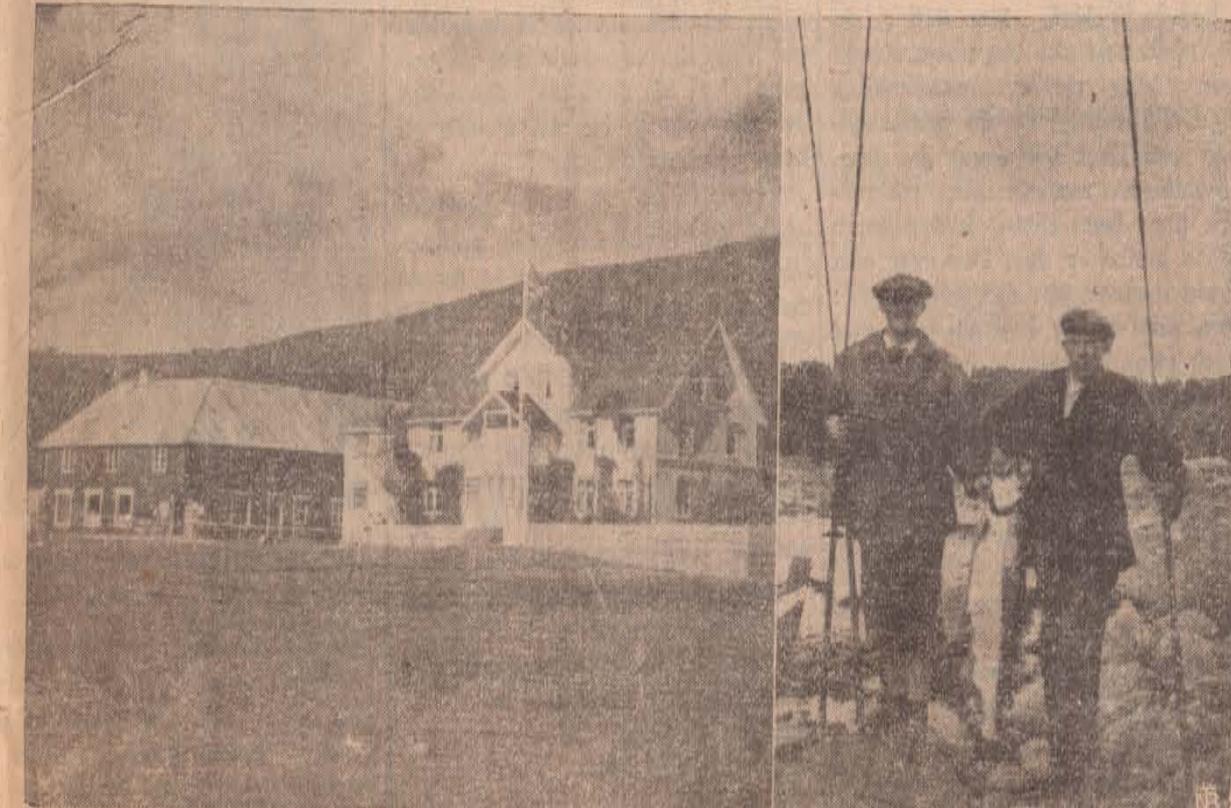
Vi vil idag symbolisk opleve at vi er inne i en stromvending — broen over Målselv. Den burde ha vært der for 150 år siden. Men når den kommer nu først, så er den kanske tegnet på at samholdet som er en bygds store styrke. At det blir et folk som hjelpes ad med å bygge det økonomiske grunnlag og også om å bygge Guds rike i sine hjarter.

På festens dag idag takker vi Ham for alt på vår mark i dagsat som grodde til sjelens røde. Men de store feststundene til minne om den gamle tid fører også tankene mot fremtiden.

På Eidsvoll i 1814 rakte de hverandre hendene og lovet å være enige og tro til Dovre faller. Vi stiller oss idag ydmige frem for Guds eigne og gir det samme løftet.

Herefter skal tross møte hjertet, tidens store jag skal møte eighetens altovervinnende ro. Således går vi inn i de neste 150 år.

Da kirkefolket kom opover mot broen var det allerede møtt frem mange tusen tilhørere til

Nordang Rossvoll

ning skjedde på en annen måte, — det var den speilblanke stille elven, fjellene og skogen som talte sitt eget stille sprogs.

Slik som forholdene lå an denne gang blev det et silt uten like for disse folk, — spesielt i de fø-

ste år var det mange vanskeligheter med å kunne få tak i det heist nødvendige til livets opphold. Men de greide å slå sig igjenem, for det var folk med sterkt pågangsmot og offervilje. Det blev brutt, men som forsøkte å gjøre sitt yterste ut av forholdene slik som de dengang var.

Vi er fremdeles et folk i små kår, så vi kan dessverre ikke ta imot våre mange gjester og besøkende idag på den måte som det burde gjøres og som vi så gjerne ønsket det, men vi håper allikevel at dere alle sammen vil befinner dere vel hos oss, slik at denne dagen kan gjøre dere alle et minne rikere. For oss som bygger og bor i denne dalen vil denne dagen allti bli betraktet som vår første fødselsdag, og den beste fødselsdagsgave som vi da kan gi hverandre, er den at vi ved enig og godt samarbeide hver eneste dag i de kommende

Forts. 6. side

Billedene på siden: Øverst fra Moen til høye laksefiske i Målselva. Nederst Bardufoss — Målselva i godune — Tjøremile.

Tromsø

DAGBLAD PÅ NORD-NORGE
Grunnlagt 1898
Dagbladet «Tromsø» trykkeri
Redaktør og utgiver
OSCAR LARSEN
ABONNEMENT:
Kontingent 3 kroner kvarstalet, —
12 kroner pr. år. — Utlandet 8 kroner
kvarstalet, 32 kroner pr. år.

FISKEVEKTER
DISKVEKTER
METERMAL
BLIKKMÅL
TREMÅL
LODDER
til fabrikkens priser alltid
på lager hos
ARTH. MACH

DAG TIL DAG

Værvarsler for Troms
gjeldende til inatt: Østlig bris
og pent vær.

Flyverutene

Passasjerflyet kom lørdag kl. 16,21 med 9 passasjerer og 169,5 kg. post, og gikk imorges sydover med 7 passasjerer og 37,5 kg. post.

Postflyet idag ventes i rute.

Hurtigruten

Nordgrænde «Finnmarken» og sydgående «Lofoten» er begge i rute.

Forlovelse

er inngått mellom frk. Anna Widerberg Stenvold og Kåre Hemnes, Bergen, p. t. Trondhjem.

— Hilda Hendriksen og Osvald Stenvold, Tromsø.

Forlovelse

er inngått mellom Anna Brochmann og Einar Jensen, Nikkeby.

Sommer-undertøy

i nett — bomull
og silke.

Gerhard Holthe
Herrekvipperingsforretning
Stortorget

Skibsvorftet

S.t. «Lock Tullas» av Hull blei lørdag slippa. Træleren blei tidlig imorges satt ut igjen. Årsaken til skaden var kollisjon med rekkgods.

Uhell på fjellet

Ei ung mann av byen som skulde overnattet i Sollihøien, falt og brakk tre fingre på høire hånd.

Bekjennelsestro presters

Broderkrets har sitt årsmøte på Finnsnes 22.—24. august, og ikke som feilaktig meddelt lørdag i juli.

Fra Longyearbyen

S.s. «Dagnyens» av Bergen, kaptein Steen, kom lørdag fra Longyearbyen med 8 passasjerer, post og ca. 2100 tonn kull. Kullene losses ved T.F.D.S. bunkerstasjon på Solstrand.

Sas. «Lyngen»

kaptein Carlsen, går kl. 19 idag herfra på sin tredje Svalbardtur i år. Det blir ca. 14—20 passasjerer, bl. a. flere utenlandske rundreisende med, også denne tur.

Trafikken fra Tromsø

En kan regne med at det herfra Tromsø har vært adskillig over 100 biler i Målselva — godt og vel med 3000 mennesker. — Bortsett fra Målselvtrafikken var overfarten med ferjen igår ikke mere enn en god hverdag. Ferjen førte over sundet igår på tur og retur ca. 200 biler og 50 motorsykler.

Bankfisket

Lørdag kom en del bankbåter hit med gjennemsnittlig ca. 4—500 kg. kveite og gjennemsnittlig ca. 1000 à 1500 kg. opp til 2000 kg. annen fisk.

Friske jordbær

hos
J. Mæland
Telefon 275

SILDFISKET

I ukken som gikk seg det gauske store mengder sild inn på fjordene på sørspissen av Varanger. Særlig Jarfjord og delvis også Bøkfjord. Man mener at det følger sei med silden. Det er stengt ca. 4000 mål i Jarfjord, vesentlig av bruk fra Vadso. Kvaliteten er noe blandet.

Redberghamn er stengt av Brox' bruk ca. 300 kasser og av Hagbart Kremer's bruk ca. 100 kasser agnsild.

I Tromsø er stengt 100 kasser fin fetsild. Saltere er kommet til stede.

Torfin I.

Hjelpekoen «Torfinn I», leidt Kleppe, kom igår kveld fra Bjørnøyfeltet.

Leidt Kleppe forteller under en samtale med «Tromsø» at denne gang ikke har med noen fiskebåter på slep eller syke kasser.

— Vi skal nemlig skifte læge, idet dr. Baastad, som har vært med siden pinse, nu må hjem til privatpraksis i Oslo. Som ny læge på «Torfinn I» for resten av sesongen er beordret dr. Sømme.

— Har «Torfinn I» hatt noe å gjøre denne gang på Bjørnøyfeltet?

Maskinistene våre har bl. a. vært behjelplig med reparasjon av rammelageret på m.k. «Dyrøysund», og som tidligere har det vært en del patienter som har vært behandlet ombord.

Med fisket var det fremdeles smått — dog skulle det være litt bedre for de båter som drev med juksa. Ved Bjørnøya var det nu anslagsvis ca. 30 båter, og en del var gått nordover til Spitsbergen, hvor de fisket på vest- og nordkysten og i Storfjorden — men her skulle det nærmest være svart hav. «Eiken» er på hjemtur nu, og kan være her imorgen.

«Torfinn I»s læge, dr. Baastad, Oslo, som er blitt meget populær blandt Bjørnøyfiskerne, dyktig og alltid hjelpos og grøs som han har vært. — forteller at han siden pinse og til nu ialt har behandlet 115 patienter ombord på «Torfinn I». Av disse er det en del som har vært under behandling flere ganger.

— Det mest kompliserte sykdomstilfelle de har behandlet ombord?

— Det var nok den tilskadekomne ombord på træleren «Nordhav II». Han måtte vi som bekjent gå til Hammerfest med. Ellers har det for det meste vært patienter med sykdommer av mindre alvorlig art som har vært behandlet ombord hos oss.

«Torfinn I» skal nu få centralvarmeanlegg, og beregner å gå til Bjørnøyfeltet igjen natt til fredag i denne uke.

Biluhell i helgen

En privatbil herfra kollierte med en av bybussene igår på inntakstunnelen i Ramfjord. Begge biler fikk en del skade, men heldigvis ikke ingen mennesker noen molest.

På veien mellom Setermoen og den nyinnvidde bro kolliderte to biler. Ingen mennesker kom til skade, men bilene var godtfiltrert inn i hverandre.

Ellers melder alle lensmenn fra Lyngen til Bardu at trafikken har gått pent for sig uten uhell. Det vidner om at bilkjøerne på den store utfartsdag igår har vist meg forsiktighet.

På Fiskarfykkingens årsmøte

lørdag blev enstemmig vedtatt en beslutning om at de tiltalet som settes i verk av Norges Fiskarlag og som vedrører fiske-ribedriften, bare skal komme de organiserte fiskere til gode.

Kretsmeisterskapskampen

mellan «Skarp», Tromsø og «Mjølner», Narvik, resulterte i seier for «Skarp» 2—I, som således blir kretsmeister i kl. A for 1933.

Nærmere omtale av kampen kommer imorgen.

Festmiddagen i Målselv

Folkefesten på Moen var godt besøkt. Det var manussang og en mengde med gode taler og hilsninger fra dølebygdene der ser. Utviklingsminister Koht talte også her og viste hvorledes klasserselskap gjerne hadde utviklet sig fra ensidig klasseegoisme til samfundsintresse og folkereining.

Stortingsmann Meyer Foss-haug holdt en ildrende og manende tale til sine sambygdingar og skyldfolket som var kommet til stede.

Til slutt overrakte Jensius Østgaard fra målselvingene i Oslo et vakkert silkeflagg til heimbygda.

Vi gjengir her referatet av den tale som Ronning Tøllefsen igår holdt som representant for en av bygdas eldste slekter under Målselvjubileet igår:

Maskinistene våre har bl. a. vært behjelplig med reparasjon av rammelageret på m.k. «Dyrøysund», og som tidligere har det vært en del patienter som har vært behandlet ombord.

Med fisket var det fremdeles smått — dog skulle det være litt bedre for de båter som drev med juksa. Ved Bjørnøya var det nu anslagsvis ca. 30 båter, og en del var gått nordover til Spitsbergen, hvor de fisket på vest- og nordkysten og i Storfjorden — men her skulle det nærmest være svart hav. «Eiken» er på hjemtur nu, og kan være her imorgen.

— Jeg trur vi blir jeg Ole, det greier sig full for

oss. Dalen er vakker den og brei Det greier sig ful. — Og så blev det.

Nittenåringen bøide sig han. Og den historiske misjon var fastslått, men i full bevissthet om avkall på alt hyd der kalles samfundsgoder inn til disse kunde skapes fra nytt på det nye sted. Det blev skapt og i mange retninger i langt mere demokratisk ånd enn der de kom fra. Man ha hvad mot man vil, hvad vilje og beslutsomhet man vil, lite skulde det til i så primitive forhold før situasjonen kunde overmanne. og knekke den sterkeste.

Idag — 150 år etter når disse pionerer, som jeg tror er tilstede her idag ser og hører hva som foregår, håper jeg må være tilfreds med arvens forvaltning, skjønt mangt nok kunde og bude være bedre.

Og vi som inntil idag har gjort vår plikt så langt evnen rakk og de midler vi hadde og står medden ene side til våre aener og den annen til våre barn, som vi døde skal fortsette, da sier vi for det første takk for velgjort, godt eksempel og tro på fremtiden, og til dem på den andre siden: Vik aldri av fra de store etiske og moralske prinsipper som var det høieste ledende motiv for de gamle, såvel offentlig som privat i god nasjonal ånd og som hittil har bragt både denne dal og gamle Norge den lykke og fred det inntil denne dag har nydt. La den Stein som

idag er avduket og andre som er oppsatt andre steder i dalen, tale sitt taupe, men alvorlige sprogs om fedrenes kamp; vel vidende om din enorme styrke som ligger i historien og tradisjonene for et folk. «Stor arv det er for mannen av gedtfolk vera fadt», er ikke bare for individet, men også for hjemmet, slekten og landet.

Som optimist gir dagen et perspektiv som minner mig om ting:

Først en gammel klok bondes ord: «Når all jord i disse daler er dyrket som sig her og bør, er det ikke lenger tale om seksusen mennesker som idag, men seks og tyvetusen». — Det annet: Den gamle dikters lyse fremtids-tro:

«Dalen over våre grave,
blomstre som en herrens have.»

Fra Bjørnøyfeltet

er kommet m.k. «Argo», skipper J. Frovåg, med 9 fat lever, 900 kg. kveite og 15 tonn saltfisk, «Folla», skipper Hepsø, med 7 fat lever og 13 tonn saltfisk, «Bjørgen», skipper M. Moen, med 9 fat lever og 13 tonn saltfisk, «Holmesund», skipper K. Rollnes, med 9 fat lever, 400 kg. kveite og 19 tonn saltfisk, «Sagvåg», skipper P. Magerholm, med 3 fat lever og 15 tonn saltfisk, og «Baua», skipper R. Olsen, med 9—10 tonn saltfisk.

Dødsfall

Signe Pedersen, Lanes i Langsund, er nylig avgått ved døden og ble gravlagt på Karlsoy kirkegård fredag.

Med henne er en strevsom og hjelpsom kvinne borte.

Signe ble evenke for 5 år siden. Hun satt igjen med mange små barn og hadde ingen ting å tilbake på. Vi naboor og venner sørte å hjelpe henne det vi kunde, men det munt vel ikke stort. Kanskje gav det henne dog mot til ikke å gi sig over. De var hun nemlig ikke, men fortsatte trolig å arbeide for sig og de små — ja de store med. For Signe sa aldri nei. Blev hun bedt om en tjeneste gav hun den gjerne. Hun var så god å til når noe skulle utrettes enten det var arbeide i husene eller i foreningene. Signe var altii villig — forlangte ingen ting for sig selv og var så takksom for det hun fikk enten det nu var stort eller litet.

Det å drive et småbruk er jo strid for en kvinne uten karfolk hjelpe. Tenk å ta torv, så gresset, torke og bære det inn, — for uten alt det øvrige! Men Signe hadde et glad arbeidsmot. Det var jo barna sine hun strevet for.

Så her i vår blev hun syk, måtte til læge. En kort stund blev bedre og kom hjem til barna igjen. Det var bare en lise, så måtte hun til sykehuss igjen, og om kort tid var hun død. Hun har fått kvele nu. Og vi som har vært vidne til hennes kamp for sig og sine, vi står tilbake med følelsen av et tomrum der hun var.

Hun var så god og hjertevarm. Signe! Hun vil bli saknet av oss alle, men først og fremst av sine barn, som hun var en god og kjærlig mor for.

Så takker vi dig Signe Pedersen for ditt trofaste arbeide og ditt varme hjertet og lyser fred og signering over minnet ditt.

Brattrein 22.—7.—39.

Peder Dahl.

Norges Livredningsselskap

Tirsdag kl. 9 i Verdensteatret fremvisning av film med foredrag om svømming og livredning ved kaptein Tysland.

Gratis entré.

Svømme- og livredningskurs

begynner imorgen tirsdag kl. 10 i Elvestrand for gutter og piker. Fremmøte på ferjen, — piker kl. 10 og gutter kl. 11. Fri ferje. Voksne fremmøte Elvestrand. Kretsens styre.

„Skarp“ blev best ved friidrettsstevnet i Harstad

Kretsmeisterskapet i friidrett i Harstad i helgen ble på flere utmerkede prestasjoner. Det var nesten ideelle forhold, været var varmt og fint, bare banen var litt hård.

Kretsmeisterskapet i friidrett i Harstad i helgen ble på flere utmerkede prestasjoner. Det var nesten ideelle forhold, været var varmt og fint, bare banen var litt hård.

Av lørdagens øvelser var vel lengdesprang den beste. Både Finn Ottesen og Kjell Sørbøe hoppet over all forventning godt. Ottesen nådde endelig op på de resultater som vi vet han er god for. Hans sprang på 6,74 klaffet i alle deler. At ikke bare var et tilfeldig slumphopp, viste et av hans andre hopp som bare var en cm. kortere. Sørbøe hadde også en flott serie, i hans lengste sprang hadde han storparten av planken tilgode. Wormdal var ikke så god som tidligere.

Av andre grenene som fortjener omtale er sleggekast. Sundal hadde her en utmerkede serie. Lenste kast var over hans nordnorske rekord, men slegga var dessverre for lett. Olaf Bye, Narvik, hadde et flott kast utenfor sektoren, det var i nærheten av 42 m. — I 400 m. viste Gunnar Lind, Narvik, at han kommer farligere enn noen sinne. Lind og Kårboe gikk hårdt ut, for hårdt for den siste. Uten press på oppløpssiden løp Lind i kjapp takst løst og ledig i mål på den godt tiden 52,6.

Av andre grenene som fortjener omtale er sleggekast. Sundal hadde her en utmerkede serie. Lenste kast var over hans nordnorske rekord, men slegga var dessverre for lett. Olaf Bye, Narvik, hadde et flott kast utenfor sektoren, det var i nærheten av 42 m. — I 400 m. viste Gunnar Lind, Narvik

JUBILEUMSDAILEN

är forsøker å gjøre denne kjære bygda vår vakkre og rikere.

Jeg må få lov til å rette en spesiell hilsen og takk til de representanter som er møtt opp her idag fra de bygder syd på som sendte oss de første nyrdningsmenn, og jeg ber disse represen-

ter ta med en hilsen hjem fra hele befolkningen i Målselv, en hilsen som går ut på at vi alltid i dyp takknemlighet vil minnes folket i deres bygder som det opprinnelige ophav til vår bygd, og vi kan forsikre dem om at det blodets bånd som binder dem og oss sammen aldri vil kunne bryste.

Overingenier Nilsen

Overingenier Nilsen gav så en oversikt over Målselvbroens tilblivelse:

Når vi idag åpner Målselvbroen og veien til Fleskmo, fester vi et nytt ledd i det nettet som skal binde flere og flere bygder sammen — et nett av veier som man kan si fikk sin første begynnelse da de første bureisningsmenn ryddet den første klovnst.

Øvre Målselv trengte veiene mest. Her i Nedre Målselv har det vært lettet å ta sig frem. Selve Målselva, som flyter fra fjordens rolig melde Barudfossen og havet, har vært en ferdselsåre, om sommeren for båt og om vinteren for hest og sled. Men vi ser av veivesenets historie at det ikke har vært lenge før det også kom liv i veibyggingen her nede. Ved kgl. res. av 22. oktober 1826 blev veien gjennom Målselv til Hollendernes og Målsnes og sideveien gjennom sondre Målselvdal klassifisert som offentlig bygdevei, og i 1858 gav staten den første bevilgning til vei fra Målsnes og langs østsiden av Målselva op gjennom dalen. Det-

sårt og bittet. Men vi greide da å holde sammen.

I de dager da befolkningen var lite organisasjonsvart var det selvfølgelig tyngst. Nu er det lettet å arbeide, men vi trenger samholdet fremdeles.

Jeg takker for samarbeidet — jeg sier ikke ade, for min nye stilling medfører at vi innleder samarbeid på et nytt avsnitt.

Takk alle sammen.

Harry Alvar takket Ingebrigtsen for det han hadde utrettet for fylkingen. — Det var ikke småttier gjennom 24 lange år.

Den nye formann, Øivind Johansen, holdt så sin tilfredsstillelsestale. — Det var slik i ethvert rederi, at når en dyktig skipper gikk av, så fikk han sig straks tildelt en bedre stilling. Slik var forholdet med Ingebrigtsen når han nu overtok stillingen som fiskeriinspektør.

Vi takker ham. Vi har ingen gave å gi, hverken i gull eller sølv. Men vi håper at når han någ tilbake til sin ungdomssted, at denne da er gått aldri så lett i oppfyllelse, slik at vi kan gi ham hans fullbyrdede arbeide som gave — gi ham hans eget navn. Det må da være mere enn gull og sølv.

ta arbeide pågikk med noen avbrytelser til 1890. I 1863 blev første bevilgning gitt av staten til veien på vestsiden av Målselva fra Fredriksberg mot Bardu, og i 1891 til 1895 blev så veien bygget mellom Finnnes og Målselv.

Som en ser begynte veiene fra flere kanter å trekke ned mot elven i dette støket, og spørsmålet om å få en bro har nok vært fremme. Men fraktfrafikkelsen etter Målselva blev besørget av komsene. En bro som skulle være høi nok til å tillate gjennomfart for komsene, ville bli så dyr at den i forbindelse med den nødvendige veibyggingen på vestsiden ville sluke det meste av statsbevilgningen til hele fylket for flere år. Så en måtte noye seg med ferjer om sommeren og sen om vinteren. Ferjene var tidligere så å flatbunnde prammer som en stakket over eller drog over elven etter tau. Siden 1917 har en hatt motorbåt til å slepe ferjene over ved Gullhav og Fredriksberg, og denne ferjingen har vært utført med stor dyktighet og vi kan vel si med en viss eleganse av mannskapet og har for så vidt vært et morsomt innslag i sommertrafikken. Ferjeve er etter hvert blitt større. Men sværet av bro blev mørre og mørre følelig.

I 1915 bad Målselv formannskap om å få valget av brosteds brukt i orden, men da anså den gang et slikt anlegg for å ligge såpass langt inn i fremtiden på grunn av den store kostnaden, at spørsmålet blev utsatt. I 1919 blev det i forbindelse med veiplanen satt opp overslag for en vei på vestsiden av Målselva mellom Karlstad og Fleskmo med bro over elven. Kostnaden blev anslått til over en million kroner, og broen kom ikke med på planen. Under de muntlige forhandlinger i fylkestinget i 1920 om veiplanen tok daværende ordforer i Målselv, kaptein Jackwitz, spørsmålet om hurtig bygging av Målselv bro og begrunnet kravet med broens betydning for gjennemgangstrafikken til Narvik. Ved revisjon av veiplanen i 1923 kom så broen med på planen. Efter at trafikken på elven blev omlagt, var det nu mulig å få en bro med rimelig kostnad, og i 1933 blev første bevilgning gitt til en hengebro her ved Moaberget med vei op til Fleskmo, hvor en kommer inn på riksveien til Narvik. Det er det som nu er ferdig og som gjør det mulig å sløfe bilferjen ved Fredriksberg. For å erstatte bilferjen ved Karlstad må det bygges en vei på vestsiden herfra til Karlstad, og det er mening at den skal bli ferdig om 2–3 år. Da vil vi også kunne kjøre til Finnsnes uten å ferje. Arbeidet på veien tok til i 1933 og her på broen vinteren 1937–38.

Hele anlegget kommer på 475,000 kroner. Veien til Fleskmo koster 210,000 kroner og broen 265,000 kroner. Festene for kablene har kostet 40,000, pillarene for tårnene 80,000 og selve spenningen over elven iberegnet tårnene 145,000 kroner. På denne siden er kablene festet 12,5 m. inne i fjellet, og festene er korket igjen med 140 kubikkmeter betong. På den andre siden har fundamenteringen vært vanskeligere. Der består grunnen av leire. Der er kablene festet 4,5 m. under veibanen til betongklosser på 114 kubikkmeter med en vekt av ca. 275 tonn. Men dessuten er det

støpt foran betongfestene i en dybde av 5 meter under veibananen en 13,5 m. lang og 16 m. bred betongplate for å hindre glidning. På denne platen står de betongveggene som kablene hviler på.

Jeg håper anlegget må vise sig å være så solid utført som planen har vært, at det må svare til forventningene og bli til gagn for distriktet.

Fylkesmann Norbye åpnet bru:

Denne dagen da brua over Målselva blir åpnet for trafikk, er en merkedag ikke bare for Målselv og de nærmeste bygdene men for hele fylket.

Det er en betydelig hindring for ferdselen fra nord til syd og fra syd til nord som er overvunnet ved at denne brua er bygget. Riktig nok er det så at en har kunnet kjøre over elva om vinteren og bruke ferje over den om sommeren, men ferjingen betyr i den fartens tidsalder som vi lever i en ofte ikke liten forsinkelser og der er tider både vår og høst da elven ikke er farbar hverken med kjøretøy eller båt.

Også for gjennemgangstrafikken vil denne brua bli av den største betydning for ferdselen på den kommunikasjonslinje som om en to–tre år vil strekke seg praktisk talt sammenhengende helt frem til Kirkenes — riksveien gjennom Nord-Norge.

Åpningen av denne brua over

Fylkesmann Norbye

Målselv er derfor en begivenhet som har interesse ikke bare for de nærmeste bygdene og for fylket, men som kaller på hele landets opmerksamhet.

Det er sikkert mange som i tiden løp, når det er blitt stanset her ved Målselvas bredder i sine ønsker og drømmer, har båret bilde av en bru over elven. Tanken om en bru er sikkert gammel, men når det først var langt ut i dette århundre at tanken begynte å ta fastere form, var det utvilsomt fordi det lange bare stod som noe usikker, men ikke opnåelig. — Det var for høit og langt frem.

Derfor skal vi idag med takk

minnes dem hvis initiativ og arbeide det skyldes at vi nu kan innvie det prektige byggverket som binner Målselv bredder sammen.

Det vil føre for vidt å nevne alle. Men jeg vil nevne Målselv kommunes ordforer i 1920, daværende kaptein Jackwitz, som tok ordet for en hurtig bygging av Målselvbrua, og Troms jernbanekomité, major Munthe-Kaas som har nedlagt et energisk arbeide mot det samme mål.

Jeg vil takke de myndigheter i stat og kommune som har hatt forståelsen av anleggets betydning og bevilget så store beløp at det kan tas i bruk allerde nu. I denne forbindelse takker jeg også Troms fylkest-

komité som ved sitt tilskudd har bidratt til det samme.

Jeg retter en takk til de centrale myndigheter, til Veidirektøren for den interesse for Nord-Norge som hans arbeide med satnet er båret av. En takk for at

bru er bygget så bred og så

sterkt at den formentlig i lang

fremtid vil kunne tåle den tra-

fikk som vil gå over den.

Opp jeg retter til slutt — for å ta det i kronologisk orden — en takk til alle dem som har hatt den mest direkte befatning med arbeidet med å reise bru: til overingeniøren for fylkets veieset, til veivesenets øvrige ingeniører, til opsynsmann og arbeidere, som har arbeidet på spreng for å få bru ferdig i rette tid, til entreprenører og leverandører som hver på sin vis og på sitt felt har ydet sitt bidrag til opnåelsen av det resultat vi idag har hevet til å beundre.

Jeg vil gi uttrykk for det ønske at denne bru vil vise seg å svare til de forventninger som stilles til den. At den må bli til gavn for de bygder, hvis dagligført ferdselsvei den vil bli, til gavn for fylket som har fått veinettet i 2 distrikter knyttet sammen og til gavn for det hele land som har fått gjort avstanden mellom skilte landsdeler kortere.

Med det ønske har jeg den ære å foreta den heitelige åpning av bru.

Så forlater fylkesmannen taler stolten og nærmest springer opp til bru og klipper over det nasjonalfarvede silkebåndet som stengte.

Målselvbrua var åpnet.

Skoleinspektør Rydningen fremforer så sin mektige prolog for dagen, og blev hilst med rikt bifall.

Bautakomitéens formann — landbrukssekretær Reidar Sollie, sikk så ordet:

For 150 år siden trengte de første rydningsmenn inn i Målselvdalen ødemarken og åpnet bru:

Det var i 1788. Det var Kristen og Thomas Nilsen som rydde Nedre Rossvoll, Hans og Lars Jonsen som rydde Øvre Rossvoll, og Jon Hansen som rydde Finnbakken.

Aret etter kom bødrene Hagen, Erik, Mikkel og Nils Jakobsen og rydde gården Broderstad, Ole Bardusen rydde O-sborg, Ingebrigts Israelsen Takelvbu og Lasse Olsen Faridal.

De tok ikke sine buplasser nede ved sjøen hvor det allerede var en eldre busetning, men dalene med sine store fjellvidder lokket, og de fortsatte Målselva opp og bygde sine nye heimer flere.

På komitéens vegne bærer jeg frem en takk til alle som har møtt vårt arbeide med velvilje og ydet oss støtte og hjelp, enten denne hjelpe er ydet direkte eller indirekte, enten den er kommet innenbygds eller utenbygds fra, og enten bidragene er store eller små. Alle ber vi om å ta imot vår hjerteligste takk.

En spesiell takk til Målselv

Vi synes likesom vi ser hele den norske historien for oss

Utanriksminister Koht

Derefter besteg utanriksminister Koht talerstolen:

Gode bygdefolk og venner.

Den bygda som vi står i her idag, er ei av de yngste i landet. Det er kanskje just derfor at vi

her likesom synes vi ser heile den norske historia framfor oss.

Det som elles ligg så langt tilbake i tida så ingen har kunna fortelle oss om det, det har her

gått for sig i fullt historisk dagsljos så vi kan følge det heilt i dag til dag. Islandane har et verk om korleis dei folkesette og bygde landet sitt for 1000 år siden. Det er den boka som heter Landnåmbok, og det er

ei av dei merkelegste historieverka som finns. Dei har ikkje maken nokon annan stad. Men her fra Målselv og Bardu har vi sanneleg ei landnåmsbok som er enda rikare enn den islandske, og historie om korleis denne dalen blir omskapt frå villmark til bygd, kan kaste ljós over heile landets historie, for det er jo det som er det første og det djepest i historia vår.

Det er det som er sjølv grunnlaget for heile samfunnsvoksten i landet at det kom folk her og slo seg ned og dyrka jorda og bygde seg heimar. Når vi hører om Jon Hansa som kom ifrå Finnbakken ser i Rana og rydde ei ny Finnbakk her i Målselv, eller de fire brødre fra Østerdalen som tok op Brorstad — eller om gudbrandsdølen Ole Bardusen som bygde ut ei Olsborg attmed Takelva — da hører vi om sjølv dei folka som grunnla den norske historia. Det er det som dei i somme fjellbygder sørpå kaller for «rudkaller», men som der er reint navnlause og som det bare går segner om.

Her i Målselv og Bardu er det klår og levande historie, og i så måte står desse bygdene i brei med Island eller de norske utbygdene i Amerika.

Det er å legge merke til at når dei store folkediktara våre, Wergeland og Bjørnson, vilde syngje om dei mennene som gjorde si stillfarande stordåd med å dyrke op landet, så kom dei begge to nivårlig til å tenke på at alt slikt nybrott var vederlag for dei landa langt borte som vi hadde rydda op og som vi hadde tappt. Wergeland sang for hundre år siden:

I svartmyr erobres den gamle glans
på heden en landekrans
og Norges skatelande de ligger her innenlands.

Og Bjørnson sang om fridomsverket:

Forts. 8. side

Aboonement

3 kroner kvartalet
6 kroner halvåret
12 kroner helåret

Tromsø

Mandag 24. juli

Aboonement

3 kroner kvartalet
6 kroner halvåret
12 kroner helåret

Jubileumsdalen

Forts. fra 6. side:

Hver flekk vi legger inn til aker er en provins til landet lagt og for vår frihet varig vakt.

Men slike ord har vel aldri vore gjort meir til sanning enn her som vi står idag. For her er det ikkje bare tale om rydding som er gjort på gamle garder eller utviding av gamle bygder. Her er det i sanning ein heil provins, heilt nytt land som er vunne inn for Norge. I denne dalen det for 150 år sidan ikkje budde folk anna enn nede på Målsnes, i desse skogane som den gangen aldri hadde hørt et eksehogg og ikkje hadde sett andre menneske enn finnaar når dei smásprang med reinen her igjennom frå fjell til fjell, — ja ber har vi idag ei 5—600 gardsbruk og her lever 7000 menueske som finn næringa si her.

Det må vi kalle stordåd, nasjonal stordåd, at slike bygder er skapt herinne. Det er noko som har styrkt heile riket vårt, det er noko som heile det norske folket har grunn til å glæ seg over, og det er bare naturleg at den norske regjeringa her vilde være med på å hegtide dette minnet.

Eg skal idag bære fram ei varm helsing frå regjeringa til desse bygdena som no er samla til 150-årsfest. Det er en festdag for heile landet. Når vi no tenker tilbake på det optakten som blei gjort for 150 år sidan, då festen tanken seg aller mest til den mann som har største æra for det, futen Jens Holmboe, og for meg personleg er det ei særskilt glæ å få være talmann for regjeringa her idag. Ikkje

berre for det at eg er barnefødd i dette fylket og har retten mine her, men dessutan for det at eg beint fram etter frå denne futen Holmboe som ein kan kalle, far til desse bygdena. Han var morfar til min morfar, Joachim Gieseier på Tromsø. Han kom hit nord frå Gudbrandsdalen, og det veit alle, at nett i dei samme vekene som han og østerdelen Nicolai Ramm for første gongen var på granskinsferd oppetter Målselva og Bardu, så hendte den føle uløkk i Østerdalen og Gudbrandsdalen som dei der sørkaller «osfen», den utrolig store flaumen som reiv bort hundretall med garder ned etter begge dalane og del av åker og eng med aur og stein. Norske bønder har aldri brukt å tape motet for det om ulykkene bryt inn på dem.

Naturen vår har lært dem eit

tålmot i striden for tilværet, og

dei lar seg ikkje så lett drive

frå den grunnen dei eingong har slått seg ned på, og ut

av heimen sin. Dei fleste av

østerdelane og gudbrandsdolane

seg straks i kast med å grave

fram dei jorder som «osfen»

hadde lagt øde og reiste oppatt

dei husa som flaumen hadde

tatt, — men alle kunde ikkje

det, og så var det Holmboe viste

dem veg til det nye landet som

lå nord og venta på rydnings-

menn.

Sum kom dei så hit, — ikkje

berre frå Østerdalen og Gud-

brandsdalen, men også frå Trond-

dal og Helgeland. Det er allti

strid å være dei første som skal

sette bu i ein dal og rydde grunn

for nytt liv, og dei første land-

nåsmennene hadde mange van-

for regjeringa her idag. Ikkje

sker å gå igjennom. Det var

berre for det at eg er barnefødd i dette fylket og har retten mine her, men dessutan for det at eg beint fram etter frå denne futen Holmboe som ein kan kalle, far til desse bygdena. Han var morfar til min morfar, Joachim Gieseier på Tromsø. Han kom hit nord frå Gudbrandsdalen, og det veit alle, at nett i dei samme vekene som han og østerdelen Nicolai Ramm for første gongen var på granskinsferd oppetter Målselva og Bardu, så hendte den føle uløkk i Østerdalen og Gudbrandsdalen som dei der sørkaller «osfen», den utrolig store flaumen som reiv bort hundretall med garder ned etter begge dalane og del av åker og eng med aur og stein. Norske bønder har aldri brukt å tape motet for det om ulykkene bryt inn på dem.

Naturen vår har lært dem eit

tålmot i striden for tilværet, og

dei lar seg ikkje så lett drive

frå den grunnen dei eingong har

slått seg ned på, og ut

av heimen sin. Dei fleste av

østerdelane og gudbrandsdolane

seg straks i kast med å grave

fram dei jorder som «osfen»

hadde lagt øde og reiste oppatt

dei husa som flaumen hadde

tatt, — men alle kunde ikkje

det, og så var det Holmboe viste

dem veg til det nye landet som

lå nord og venta på rydnings-

menn.

Sum kom dei så hit, — ikkje

berre frå Østerdalen og Gud-

brandsdalen, men også frå Trond-

dal og Helgeland. Det er allti

strid å være dei første som skal

sette bu i ein dal og rydde grunn

for nytt liv, og dei første land-

nåsmennene hadde mange van-

for regjeringa her idag. Ikkje

sker å gå igjennom. Det var

berre for det at eg er barnefødd i dette fylket og har retten mine her, men dessutan for det at eg beint fram etter frå denne futen Holmboe som ein kan kalle, far til desse bygdena. Han var morfar til min morfar, Joachim Gieseier på Tromsø. Han kom hit nord frå Gudbrandsdalen, og det veit alle, at nett i dei samme vekene som han og østerdelen Nicolai Ramm for første gongen var på granskinsferd oppetter Målselva og Bardu, så hendte den føle uløkk i Østerdalen og Gudbrandsdalen som dei der sørkaller «osfen», den utrolig store flaumen som reiv bort hundretall med garder ned etter begge dalane og del av åker og eng med aur og stein. Norske bønder har aldri brukt å tape motet for det om ulykkene bryt inn på dem.

Naturen vår har lært dem eit

tålmot i striden for tilværet, og

dei lar seg ikkje så lett drive

frå den grunnen dei eingong har

slått seg ned på, og ut

av heimen sin. Dei fleste av

østerdelane og gudbrandsdolane

seg straks i kast med å grave

fram dei jorder som «osfen»

hadde lagt øde og reiste oppatt

dei husa som flaumen hadde

tatt, — men alle kunde ikkje

det, og så var det Holmboe viste

dem veg til det nye landet som

lå nord og venta på rydnings-

menn.

Sum kom dei så hit, — ikkje

berre frå Østerdalen og Gud-

brandsdalen, men også frå Trond-

dal og Helgeland. Det er allti

strid å være dei første som skal

sette bu i ein dal og rydde grunn

for nytt liv, og dei første land-

nåsmennene hadde mange van-

for regjeringa her idag. Ikkje

sker å gå igjennom. Det var

berre for det at eg er barnefødd i dette fylket og har retten mine her, men dessutan for det at eg beint fram etter frå denne futen Holmboe som ein kan kalle, far til desse bygdena. Han var morfar til min morfar, Joachim Gieseier på Tromsø. Han kom hit nord frå Gudbrandsdalen, og det veit alle, at nett i dei samme vekene som han og østerdelen Nicolai Ramm for første gongen var på granskinsferd oppetter Målselva og Bardu, så hendte den føle uløkk i Østerdalen og Gudbrandsdalen som dei der sørkaller «osfen», den utrolig store flaumen som reiv bort hundretall med garder ned etter begge dalane og del av åker og eng med aur og stein. Norske bønder har aldri brukt å tape motet for det om ulykkene bryt inn på dem.

Naturen vår har lært dem eit

tålmot i striden for tilværet, og

dei lar seg ikkje så lett drive

frå den grunnen dei eingong har

slått seg ned på, og ut

av heimen sin. Dei fleste av

østerdelane og gudbrandsdolane

seg straks i kast med å grave

fram dei jorder som «osfen»

hadde lagt øde og reiste oppatt

dei husa som flaumen hadde

tatt, — men alle kunde ikkje

det, og så var det Holmboe viste

dem veg til det nye landet som

lå nord og venta på rydnings-

menn.

Sum kom dei så hit, — ikkje

berre frå Østerdalen og Gud-

brandsdalen, men også frå Trond-

dal og Helgeland. Det er allti

strid å være dei første som skal

sette bu i ein dal og rydde grunn

for nytt liv, og dei første land-

nåsmennene hadde mange van-

for regjeringa her idag. Ikkje

sker å gå igjennom. Det var

berre for det at eg er barnefødd i dette fylket og har retten mine her, men dessutan for det at eg beint fram etter frå denne futen Holmboe som ein kan kalle, far til desse bygdena. Han var morfar til min morfar, Joachim Gieseier på Tromsø. Han kom hit nord frå Gudbrandsdalen, og det veit alle, at nett i dei samme vekene som han og østerdelen Nicolai Ramm for første gongen var på granskinsferd oppetter Målselva og Bardu, så hendte den føle uløkk i Østerdalen og Gudbrandsdalen som dei der sørkaller «osfen», den utrolig store flaumen som reiv bort hundretall med garder ned etter begge dalane og del av åker og eng med aur og stein. Norske bønder har aldri brukt å tape motet for det om ulykkene bryt inn på dem.

Naturen vår har lært dem eit

tålmot i striden for tilværet, og

dei lar seg ikkje så lett drive

frå den grunnen dei eingong har

slått seg ned på, og ut

av heimen sin. Dei fleste av

østerdelane og gudbrandsdolane

seg straks i kast med å grave

fram dei jorder som «osfen»

hadde lagt øde og reiste oppatt

dei husa som flaumen hadde

tatt, — men alle kunde ikkje

det, og så var det Holmboe viste

dem veg til det nye landet som

lå nord og venta på rydnings-

menn.

Sum kom dei så hit, — ikkje

berre frå Østerdalen og Gud-

brandsdalen, men også frå Trond-

dal og Helgeland. Det er allti

strid å være dei første som skal

sette bu i ein dal og rydde grunn